

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Pastorală pentru învierea Domnului 1926.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Cântare de biruință resună pe buzele fericite ale creștinului, izvorită din adâncimea credinții sufletului, mărturisind azi după nouăsprezece veacuri: „Hristos a înviat”. Ființa noastră întreagă este pătrunsă de cunoștința biruinții vieții asupra morții. Fiorul vieții fericește azi sufletul creștinului. Credința trece biruitoare cele nouăsprezece sute de ani, genunchii sufletului se pleacă, cu zmerenie, în fața Domnului înviat din morți, fericit și plin de dragoste șoptește: „Domnul meu și Dumnezeuul meu”.

Vrednică de preamărită „Inviere a Domnului” se savârșește minunea mărturisirii credinții întru noi. „Hristos a înviat”, mărturisim cu credință tare. „Adevărat a înviat”, răspundem și întărim adevărul învierii, prealuminate și preamărite, nestrămutați în credință, ca și când s'ar fi plinit înaintea ochilor noștri trupești, plini de fericire. Mare și minunată mărturie, izvorită din credință. Mare și minunat dar al lui Dumnezeu. „Căci al lui Dumnezeu este darul.”¹⁾

Acest dar lucrează în sufletele noastre minunea mărturisirii credinții, întru carea vedem cu ochii sufletului fericiți, pe Domnul în mijlocul nostru. „Feri-

ciți cei ce n'au văzut și au crezut”. Acest cuvânt dumnezeiesc se plinește, azi, pe întreg rotogolul pământului, în sufletele milioaneilor de creștini, luminați și credincioși, cari sunt împreunați cu Hristos Domnul, prin darul său. Curațiți prin acest dar de toată întinărirea și păcatul, întru lumina lui Dumnezeu, curați cu inima, văd pe Dumnezeu și I-se închină lui, mărturisind: „Domnul meu și Dumnezeuul meu”.

În această lumină a credinții, vedem pe Domnul stând și azi în mijlocul nostru dându-ne pacea sa, nu precum lumea dă, dându-ne-o nouă. Pacea darului său. Pacea lui Dumnezeu.

Jertfa de împăcare a lumii cu Dumnezeu a savârșit-o pe sfântul lemn al Crucii. Jertfa dumnezeiască pentru rescumpărarea neamului omenesc din sclăvia păcatului. Jertfa de rescumpărare dela moarte la viață. Cu adevărat: „El este pacea noastră”,²⁾ după cum spune marele Apostol Pavăl. Această pace a sufletelor și a omenirii întregi, este viața nouă dumnezeiască dăruită lumii.

Invierea noastră este împăcarea sufletului nostru. „Căci Dumnezeu cel bogat întru milă, pentru multa sa dragoste, cu care ne-a iubit pe noi, și pe noi cei ce eram morți cu pă-

¹⁾ Ephes. II. 8.

²⁾ Ephes. II. 14.

*catele, împreună ne-a înviat întru Hristos (cu al cărui dar sunteți mântuiți), și împreună cu dânsul ne-a sculat, și ne-a așezat întru cele cerești, în Hristos Isus“.*³⁾

Viața păcii dumnezeiești ne-a dat-o tuturor, cum spune Apostolul neamurilor: *„și venind a vestit pace vouă, celor de departe, și celor de aproape“.*⁴⁾

Astfel evanghelizând și binevestind, stă, și azi, în mijlocul nostru, precum sta în mijlocul Apostolilor săi în ziua învierii sale preamărite, rostindu-ne fericitorul cuvânt: *„Pace vouă“!*

Pace lumii întregi. *„Eu am venit ca vieață să aibă și din prisosință să aibă“* zice Domnul. Și această viață din prisosință a câștigat-o pentru toți, pentru lumea întreagă, călcând cu moartea sa pe moarte, dăruind tuturor, și celor din morminte viață și pace întru Dumnezeu.

Izvoarele vieții ni le-a deschis. Pace ne-a adus și ne-a dăruit. Cu Dumnezeu, Părintele ceresc, ne-a împăcat, prin înfricoșata jertfă de pe Cruce. Din moarte ne-a rescumpărat cu prețul vieții sale. Cu adevărat, cu mare preț am fost rescumpărați, dupăcum spune Apostolul Pavel.

Pentru-ce dară nu toți suntem fericiți? Pentru-ce setea de viață chinuiește sufletele, cari atâta se sbat în vâlmășagul lumii acesteia? Pentru-ce atâta neliniște și lipsă de pace?

Pentru-că mulți, foarte mulți, au părăsit cărarea vieții. Fiii împărăției rătăcesc pe alte cărări, departe de Dumnezeu și de calea poruncilor sale. Credința s'a răcit și lumina ei nu este primită de călăuză a vieții. Adevărul Evangheliei Domnului nu este ascultat. Domnul este părăsit și altarele sale uitate. *„Mau părăsit pe mine izvorul apei vieții, și și-au săpat șie-și fântâni surpate, care nu vor putea ține apă“.*⁵⁾ Glasul Domnului sună pentru mulți în pustiu: *„De însăto-*

*șează cineva, se vină la mine și să bea“.*⁶⁾

Cine a dat ascultare acestei chemări dumnezeiești și n'a fost stâmpărat? Cine a alergat la Domnul și n'a fost rascorit la izvorul vieții? Cine a alergat la Domnul și n'a fost ușorat?

Dacă este atâta neliniște și lipsă de mângâiere; dacă este atâta durere nemângăiată, aceasta-i pentru-că nu se dă ascultare glasului duios de chemare: *„Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu Vă voi odihni pe voi“.*⁷⁾

Odihnă căutam, ușurare și pace însetăm sufletelor noastre. Având această odihnă și pace, toate le-am putea purta cu ușorință în această viață. Nu o avem, pentru-că nu o căutam. Nu o căutam unde este, -ci rătăcim pe cărările nădejdlor deșarte. Părăsim cuvântul de chemare al Domnului și ne luăm după cuvintele înșelătoare ale lumii. Alergând după nălucirile înțelepciunii oamenilor, părăsim înțelepciunea lui Dumnezeu.

*„Nu vreți să veniți la mine, ca viață să aveți“.*⁸⁾ Câtă durere nu se cuprinde în aceste cuvinte ale Domnului. *„Eu am venit întru numele Părintelui meu, și nu mă primiți; iară de va veni altul întru numele său, pe acela îl veți primi“.*⁹⁾ Și așa este iubiți credincioși. Glasul Domnului, care ne chiamă la viață, la pace și la fericirea, care Dumnezeu a hărăzit-o credincioșilor săi, nu-l ascultăm; dară ascultăm de oameni, cari nu grăiesc în numele Domnului, cari nu ne chiamă pe cărările Domnului, nici pe căile păcii. Și ne mirăm că suntem chinuiți și nemângăiați în suflet. Ne mirăm că simțim îndoită greutatea crucii carea este rânduită fiecărui muritor s'o poarte aici pe pământ. Pentru ce mirarea că suntem nefericiți întru nefericirile cari singuri le căutam și că ne lipsește mângâierea și nădejdea, chiar și în nă-

³⁾ Ephes. II. 4—6.

⁴⁾ Ephes. II. 17.

⁵⁾ Ier. II. 13.

⁶⁾ Io. VII. 37.

⁷⁾ Mat. XI. 28.

⁸⁾ Io. V. 40.

⁹⁾ Io. V. 43.

cazuri, când noi înșine ne depărtăm de izvorul tuturor mângăierilor, care este singur Domnul. Domnul Isus care ne chiamă pe toți la viață. Care chiamă pe toți, fără deosebire, cari sunt îndurerăți și însărcinați, pentruca El, Domnul păcii, să ne odihnească. „Nu vreți să veniți la mine, ca viață să aveți“. Ascultați cu toții glasul tânguitor al Domnului: „Eu am venit în numele Părintelui meu și nu mă primiți pe mine“. Aici este izvorul durerilor și al nefericirilor. De aici neliniște și chin sufletesc. De aici nemângăierea fililor împărăției rătăcitori pe cărările arătate de apostolii mincinoși ai lumii acesteia rele și păcătoase, „înstreinați de viața lui Dumnezeu“,¹⁰⁾ cum spune Apostolul.

Domnul Isus înviat din morți stă la poarta sufletului nostru și cere intrare.

El vine aducându-ne mângăiere și pace. Ne aduce viață nouă. Viața dumnezeiască a darului său. Deschideți cu credință sufletele voastre. Dați intrare Domnului vostru. Primiți-L pe El cu credință. „Iată câți L-au primit pe Dânsul, le-a dat lor putere ca să fie fi ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele Lui“.¹¹⁾ Viața și nemurirea v'o aduce Hristos Domnul, pentrucă El este „Invierea și viața“. „Eu sunt invierea și viața; cel ce crede întru mine, de va și muri, va fi viu; și tot cel ce e viu și crede întru mine, nu va muri în veci“¹²⁾.

„Precum Tatăl scoală pe morți și-i înviează: așa și Fiul pe care-i voiește, îi înviează“.¹³⁾

Această-i nădejdea scumpă a credinții care o purtăm în suflete: Viața de veci. Invierea morților, întru Hristos Isus Domnul și Mântuitorul nostru. „Voi învia“ ne spune credința. Ne-o spune Domnul, care pentru aceasta a murit și a înviat, ca pe cei ce cred Lui, să-i învieze întru *invierea vieții*.

Cu această nădejde fericitoare în suflete v'ați îmbrăcat azi în haină de serbătoare sufletul și trupul, v'ați gătit pruncii voștri și a-Ți luat fericită cărarea spre biserica Domnului, pentru a-i preamări sfânta sa înviere de a treia zi. Cu această nădejde scumpă a-Ți aruncat privirile voastre înduioșate și azi spre mormintele scumpilor voștri părinți, frați și fii, cari odihnesc întru nădejdea învierii, după credința cu carea au închis ochii lor trupești, privind cu sufletul spre Domnul, care șede de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, care a făgăduit: „Amin, amin zic vouă: cel ce ascultă cuvântul meu și crede întru cel ce m'a trimis, are viața vecilor și la judecată nu va veni, ci a trecut din moarte în viață“.¹⁴⁾ „Amin, amin zic vouă: va veni ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cari vor auzi, vor învia“.¹⁵⁾

Vor învia scumpii noștri morți, preaiubiți credincioși, pentru credința carea au purtat-o în suflet. Vom învia cu toții, pentru credința în Isus Hristos Domnul nostru, — mort pentru noi și pentru a noastră mântuire și înviat din morți preamărit a treia zi, — credința păstrată curată și neprihănită până la sfârșitul vieții. Aceasta ne va mântui. Întru aceasta vom învia, cu toți scumpii noștri, întru învierea vieții.

Cu această nădejde plină de fericire cântați cântarea de biruință: „Hristos a înviat“. Mărturisiți cu tărie: „Adevărat a înviat“. Căci „dacă Hristos a înviat, și morții înviează“ ne-o spune Domnul, ne-o adeverește Apostolul.

Credință tare și nădejde nestrămutată, preaiubiți credincioși, întru cuvintele Domnului, care credincios este întru toate făgăduințele sale.

Dreptatea Lui dreptate în veac și cuvântul Lui adevărul.

Să-i slujim dară Domnului cu dreptate și cu adevărul, cu fapte vrednice

¹⁰⁾ Ephes. IV. 18

¹¹⁾ Io. I. 12.

¹²⁾ Io. XI. 25. 26.

¹³⁾ Io. V. 21.

¹⁴⁾ Io. V. 24.

¹⁵⁾ Io. V. 25.

de credincioșii lui Hristos, ferindu-ne de rău și făcând binele.

Paștile Domnului să ne luminăm popoare. Să curățim sufletele și să încălzim inimile în dragostea lui Dumnezeu și a deaproapelui nostru. „Să lăpădați după viața cea dintâiu pe omul cel vechiu, carele se strică urmând poftele înșelăciunii. Și să vă înnoiți cu spiritul minții voastre, și să vă îmbrăcați în omul cel nou, carele a fost făcut după Dumnezeu întru dreptate și întru sfințenia adevărului“¹⁰⁾ precum ne îndeamnă sfântul Apostol Pavăl.

Așa, inoiți în suflet, vom învia azi întru Hristos Isus. Astfel ne vom împreună cu Hristos. Împreună viețuind cu Domnul, împreună pătimind, împreună ne vom și preamări întru viața vecilor.

Pururea cu bună nădejde vom mărturisii: *Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.*

Hristos a înviat. Adevărat a înviat.

Să ne închinăm sfintei învierii Lui, celei de a treia zi.

Binecuvântare, dar și viață dela Domnul. Dragostea mea cu voi cu toți, întru Hristos Isus. Amin.

Gherla, Învierea Domnului, 1926.

¹⁰⁾ Ephes. IV. 22—24.

Episcop Iuliu.

No. 1570/1926.

Onorat Frățiile Voastre Ve-Ți publica acest cuvânt al Nostru poporului dreptcredincios, de pe amvon, în ziua învierii Domnului în bisericile parohiale, iar a doua, și la trebuință și în a treia zi de Paști, în bisericile filiale.

Gherla, la 1 Aprilie 1926.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Extinderea anului sfânt la toată lumea.

Anexat la numărul prezent se trimite circularul Corului episcopal, și scrisoarea Preafericitului Părinte Papa Piu XI, în cauza extinderii anului sfânt, la cari se vor acomoda întru toate Onorații Frați preoți.

Din șed. cons. 13 Martie 1926.

Nr. 1389.

Episcop Iuliu

Partea neoficială.**Informații.**

— *Prea Sfinția Sa Domnul Episcop în 27 Martie a. c. după masă s'a reîntors dela București — unde a luat parte la lucrările Corpului matur.*

— *Din cauza absenței dela reședință a Prea Sfinției Sale Domnului Episcop, hirotonirile vestite pentru Bunăvestire s'au amânat așa ca în 28 Martie a. c. Dumineca Floriilor, se hirotonesce întru diaconi candidații de preoți, iar cu ocaziunea pontificalului din Joia mare, — când se sfințește și Mirul pentru trebuințele diecezei — se hirotonesce întru preoți diaconii din Dumineca Floriilor.*

— *În ziua întâiu de sfințele Paști, la sfânta Liturghie arhierască, ca de obicei. — va ținea cuvântarea festivă Prea Sfinția Sa Domnul Episcop.*

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

Cine nu știe, că în Comuniunea Catolică sunt diferiți Patriarhi cu Episcopii lor, de ritul grecesc, ritul armenesc, siriatic, caldeu, Copt și abisian? Vorbind despre ritul greco-ortodox Sfântul Scaun are în comuniunea sa un Patriarh de Antiohia, cu 14 Episcopate, apoi un Metropolit rutean cu 5 Episcopate, un Metropolit român cu 3 episcopate în România Mare, un Arhiepiscop bulgar cu 2 episcopi ajutători în Tracia și Macedonia. Toți acești Episcopi împreună cu clerul și poporul lor păstrează ritul și disciplina bisericii ortodoxe, și chiar și

limba liturgică obicinuită în propria lor biserică, adică Grecii limba elenică, Slavii cum sunt Rutenii și Bulgarii limba paleoslavă, Românii limba lor proprie românească. Așa că aceste Biserici sunt tot așa de *naționale ca și cele ortodoxe*, fără nici o daună bă cu mare folos sunt respectate în rit și în limba lor proprie, și în acelaș timp armonizate în Unitatea de credință și de cărmuire bisericească a Sfântului Scaun Apostolic al Romei.

Ce privește de armonie creștină am avea dacă cele patru Patriarhate din Răsărit, bisericile din România, Grecia, Sârbia și Bulgaria, apoi biserica din Rusia cea mare de odinioară, ar fi toate unite între ele în un singur trup prin alipire de Centrul Bisericii Universale și de Capul văzut al Bisericii Catolice? Fiecare biserică ortodoxă particulară ar putea să-și păstreze ritul său propriu și disciplina sa cu condiția necesară ca să se primească Unitatea de credință și unitatea de Direcțiune, de Cărmuire în Centrul Bisericii catolice, care este Sfântul Scaun Apostolic al Sfântului Petru.

Episcopatele catolice de Rit Oriental, deși sunt o neînsămnată minoritate față de bisericile de acelaș rit despărțite de Sfântul Scaun, cu toate acestea sunt un chip, un model sau muștră de ceea ce ar fi bisericile ortodoxe prin Unirea lor cu Sfântul Scaun.

VII.**Caracterul special al Papatului pentru Unirea Bisericilor.**

Adeseori zic frații noștri, căroră le plăce a se numi ortodoxi, că nu pot primi supremația Papatului, pentru că aceasta este o instituție Latină, de caracter Latin, până când Biserica ortodoxă este instituție Orientală, și de caracter curat Oriental. *Orientalism* și *Latinism*, sunt două lucruri, cari se eschid și de aceea și dacă s'ar face oarecând Unirea celor două Biserici, după câțva timp ori s'ar despărți deoaltă, ori ar urma absorbirea unei bi-

serici în alta. Pentru a încunjura așa-dară unul din cele două inconveniente, e mai mic rău, ca fiecare din cele două Biserici să rămână în starea de față, înjunjurând vrăjmășia și introducând bunăvoința de vecinătate.

Noi deja am dovedit, că atare stare a celor două biserici, slăbește puterile Creștinismului, și imputerește secele *Ateismului* modern, care țintește la distrugerea și a urmelor bisericii creștinești, și că singur Papatul a știut să aibă puterea de rezistență în contra tuturor forțărilor sectari și anticreștine și să-și susțină neatinsă autoritatea sa preste lumea Creștină și respectată de lumea necreștină.

Vedeți pe acel bătrân Episcop îmbrăcat în alb, cum albi sunt și perii capului, care șede în palatul Vaticanului aproape de mormântul Sfântului Petru Corifeul Apostolilor, al cărui urmaș se laudă a fi. Se numește grecește *Papa*, adică *Părinte*, și *Sfânt Părinte* îl numesc 300 milioane de Catolici, răslățiți între toate națiunile în fiecare Stat, în fiecare colț al pământului cu preoții lor și cu Episcopii. Deși nu e liber, deși nu poate eși din palatul său Vatican pentrucă în jurul său clocotește și amenință secta anticreștină, el din Vatican face să i se audă glasul său, care se răspândește în lumea întreagă, glasul lui este glasul lui Dumnezeu, care este viață pentru credincioși și moarte pentru necredincioși.

Capii statelor, cari sunt catolice, ori necatolice — însă voiesc pacea religioasă în popoarele lor, susțin relațiuni diplomatice ori de bunăvoință cu Papa, care reprezintă autoritatea universală a Bisericii universale, a Bisericii catolice. Dar pe lângă Capii bisericilor autocefale nici o țară n'are nici un reprezentant diplomatic, pentrucă șefii acestor biserici reprezintă numai grupuri particulare de Biserici, între margini determinate, până când autoritatea Papei reprezintă o autoritate, care se extinde în toată lumea.

Așadară caracterul Papatului este

universalitatea. Această universalitate este o consecință a Unității de Credință și de Cărmuire preste Biserică. Unitatea de credință conzistă în a crede ceea ce a învățat Isus Hristos prin Apostolii săi în sfânta sa biserică, și prin aceasta unitate de credință, se vede și se ajunge marea armonie creștină de credință că ceea ce învață și crede Papa, învață, și cred deopotrivă toți credincioșii din lumea Catolică. Armoniei de credință îi corespunde unitatea Cărmuirii. Toți Episcopii, toți preoții și toți credincioșii sunt datori să creadă, că Papa, ca urmaș al sfântului Petru, căruia Isus Hristos i-a încredințat Cărmuirea bisericii sale, are creptul și datorința, nu numai de a predica poporului creștinesc înățătura lui Hristos, ci și de a cărmui Biserica universală.

Și de aceea nici un Episcop, care nu recunoaște autoritatea Papei, nu e păstor legiuit; și toți Episcopii și preoții cu credincioșii lor trebuie să primească ordinele emauate dela Papa pentru cărmuirea diecezelor, a parohiilor, a clerului și a poporului catolic.

Unitatea de credință și de cărmuire ce o aflăm în Papat, nefiind restrânsă nici la timp nici la loc, produce din natura sa Universalitatea Papatului.

Acest caracter de universalitate în unitatea de credință și de Cărmuire pune în uimire pe cei mai mari cugețatori, cari văd în Biserica catolică un organism neîntrecut, pentru care scrășnesc în dinți ca salbaticii toate sectele. Acestea s'au storțat în trecut, se sforțază în prezent și se vor sforța și în viitor ca să strice ori unitatea de credință, ori unitatea de Cărmuire în biserică Catolică. Inșă înzădar, pentrucă Hristos traieste și cărmuiește biserică sa prin Papat, care este o instituție eterna ca și înșas biserică lui Isus Hristos.

Dacă Papatul ara caracterul de universalitate, nu este o instituție Latină, ci instituție Dumnezeiească, pentrucă autorul Unității de credință și de Cărmuire în Biserică, este însuș Isus Hristos. Și de aceea în Papat nu trebuie să

confundăm ceea ce constituie caracterul său esențial, cu haina externă. Caracterul esențial este universalitatea în unitatea de Credință și de Cărmuire, haina externă este forma Latină, ca limbă, rit, și îmbrăcăminte. Stabilindu-se de Sf. Petru în Roma Scaunul etern al Pontificatului, a fost necesar ca Sfântul Scaun să adopteze limba latină, pe cum când sfântul Petru a fost în Răsărit, adoptase limbă greacă, drept limba mai comună și dominantă. Așa s'a întâmplat, că în Apus mai ales în Roma, pentru sfintele rânduieli bisericești s'a statorit un rit mai potrivit cu firea apusană, adoptându-se din partea Sfântului Scaun ritul latin; pe cum în Răsărit se dezvoltă ritul Oriental mai potrivit cu firea popoarelor răsăritene. Insa cele două biserici, deși aveau rituri și forme deosebite în deprinderea Cultului și a disciplinei, rămasără unite în Unitatea de credință și de Cărmuire bisericească în cele dintâi veacuri.

De aceea Bisericile Răsăritene pot foarte bine să coexiste în Unitatea de Credință și de Cărmuire în Biserica Catholică, fără de a-și schimba ritul și disciplina, consacrate de tradițiunea Sfinților Părinți din Răsărit, venerați în biserica Latină în acelaș chip ca și în bisericile Răsăritene.

Din acestea urmează că Sfântul Scaun Apostolic în scopul de a primi bisericile ortodoxe nu pune nici o piedecă pentru a păstra: 1) Liturgia proprie și propriile Rânduieli pentru cultul public și privat, amăsurat regulelor proprii Biserici. 2) Privilegiile patriarhale ale celor 4 Scaune din Răsărit, și alte privilegii ale singuraticilor Biserici de rit oriental. 3) Disciplina proprie după regulele canonice și datinele consacrate de timpuri.

Toate acestea se pot foarte bine combina cu Unitatea de credință și de Cărmuire și de aceea cu caracterul de universalitate a Papatului.

Ce armonie măreață creștinească ar fi, când bisericile ortodoxe ar primi Unirea Bisericii catolice! Să vezi adunați în jurul tronului Sfântului Petru,

care trăiește în urmașul său, pe Patriarhii Orientului, încunjurați de Arhiepiscopii și Episcopii lor, asemenea și pe Metropoliții din Rusia, România, Grecia, Sârbia, cu Episcopii lor, cum și pe Patriarhii, Primații, Arhiepiscopii și Episcopii Latini din Europa, Africa, Azia, America, Australia de ritul latin, toți strălucind în sfinteie odăjdii după ritul propriu, de care se țin, și proclamând cu toții: *Una e credința și unul e Păstorul turmei lui Isus Histos, pentru că unde e Petru, acolo e Biserica; și Petru trăiește și cărmuiește Biserica prin urmașii săi.*

Un atare fapt care n'ar fi un triumf al Creștinismului asupra tuturor sectelor anticreștine? Pentru ce dară se întârzie ora triumfală a Unirii celor două Biserici?

VIII.

Caracterul Bisericilor Ortodoxe.

La cele dezvoltate până aci, se poate obiecționa, că bisericile Orientale mărturisesc învățături dogmatice contrarii dogmelor Bisericii Catolice. Noi credem, că în aceasta privință se face o confuzie, și încă mare.

E adevărat că în bisericile Orientale de rit grecesc, patriarhale ori autocefale, este o școală care mărturisește învățături nu numai contrarii Bisericii catolice, ci adeseori contrarie chiar și propriei lor Biserici. Pentru a avea o dovadă, e destul a ceti anumite tratate teologice în anumite reviste. Dar pentru aceea nu trebuie să socotim că învățăturile lor sunt primite de biserica ortodoxă, care ține strâns la tradiția neîntreruptă a sfinților Părinți, cuprinsă în definițiunile celor dintâi șapte Sinoade ecumenice.

Numita școală urmând pe Fețiu, afirmă de exemplu că *Spiritul Sfânt purcede numai dela Tatăl*. Aceasta părere nu este exprimată în nici un simbol și în nici o mărturisire de credință în vigoare în Bisericile Orientale, dar se află formula: *Spiritul Sfânt purcede dela Tatăl*, formulă ce este

în conformitate cu *credința catolică*. Pentru că purcederea Spiritului Sfânt dela Tatăl, nu eschide ca să purceadă și dela Fiul; ba purcederea Spiritului Sfânt dela Tatăl, include necesarmente purcederea *Spiritului Sfânt și dela Fiul*, pentru că Spiritul Sfânt nu ar putea primi comunicată *substanța divină* dela Tatăl, fără ca să-i fie în acelaș mod comunicată și dela Fiul.

O dovadă evidentă este reprezentarea Tainei Preasfintei Treimi în icoane și în semnul Crucii. În icoane Spiritul Sfânt stă între Tatăl și Fiul. Iar în semnul Crucii se pune dreapta mai întâi în frunte zicând: În numele Tatălui, apoi pe piept, zicând și *al Fiului*, în urmă pe umărul drept și stâng zicând: și *al Sfântului Spirit*. Amin. Symbolismul acesta de a pune pe Spiritul Sfânt între Tatăl și Fiul arată limpede, că biserica orientală a crezut totdeauna că Spiritul Sfânt purcede dela Tatăl și dela Fiul, și dacă păstrează *antica formulă: Spiritul Sfânt purcede dela Tatăl*; aceasta nu o face pentru a eschide procesiunea Spiritului Sfânt și *dela Fiul*, ci pentru a fi credincios vechei formule, care bineînțeles cuprinde procesiunea Spiritului Sfânt și dela Fiul.

(Va urma).

Conducătorul

tinerimei școlare, carte de rugăciuni pentru tineret — în ediția a VII-a — care cuprinde rugăciunile, sfta Liturghie, troparele și condacele, învățătura despre sfânta Pocăință și Cuminecătură, precum și alte rugăciuni pentru diferite ocaziuni, pe hârtie bună tipărită, și în compactare trainică se află și se poate comanda dela **Librăria diecezană din Gherla cu prețul de 20 Lei exemplarul.**

== La comande mai mari se dă rabatul cuvenit. ==

În Librăria Diecezană

se află toate cărțile liturgice compactate în legătură de lux, ori la dorință crudo, Toate imprimările, pentru oficiile parohiale, precum rațiuni, matricule, blanchete de extras, tipărituri periodice, etc.

Avem în depozit opuri ale oratorilor bisericesti, cărți de rugăciuni din ediție proprie (Conducătorul tinerimei școlare) și streină. Cărți trebuincioase și neapărat de lipsă întru conducerea corectă și promptă ale oficiilor parohiale și protopopești (Cbnciliile provinciale, Administrația bisericască de *I. Gențiu*).

Noutăți literare, cărți de școală, revizite de scris; asortiment foarte bogat

Comandele pe cale postală le esecutăm prompt și cu reîntoarcerea poștei.

ÎN TIPOGRAFIA DIECEZANĂ

se efeptuesc tot felul de imprimate, necesare cancelariilor. Cu plăcere luăm la tipar: Opuri, Broșuri, Bilanțe și Anunțuri funebrale, de logodnă și de cununie, Circulare, Invitări, etc. tot felul de lucrări ce se ține de arta tipografică.

PICTORUL

NICOLAU DUMITRU

profesor de desen și pictură la liceul „PETRU MAIOR“ din Gherla

primește spre executare pe lângă preț moderat icoane sfinte, iconostase, picturi de biserici și ori ce alte soiuri de picturi în stil bizantin or în stil modern.

Pentru partea neoficială răspunde: Iosif Sângeorgescu